

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om bygnings- og boligregistrering.

(Lovforslag nr. 159. Fremsat 22/1 76. Første behandling 3/2 76. Betænkning 23/4 76).

Der var stillet 15 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Henning Jensen (S):

Jeg tror rolig, man kan sige, at lovforslaget om bygnings- og boligregistrering har fået en grundig udvalgsbehandling, og jeg kan derfor allerede nu meddele, at vi naturligvis kan tilslutte os de ændringsforslag, der er stillet af flertallet og boligministeren, og at vi må afvise de ændringsforslag, der er stillet af et mindretal, nemlig fremskridtspartiet.

Det store diskussionsemne i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag var den såkaldte fysiske nummerering, altså spørgsmålet om skiltning på forskellige ejendomme og lejligheder. Det har vist sig i udvalgsarbejdet, at denne skiltning godt kan undværes, uden at man dermed mister værdien af de registreringsmuligheder, der ligger i selve lovforslaget, og derfor kan vi fortsat tilslutte os hovedtankerne i ministerens lovforslag.

Derimod må vi helt klart afvise de påstande, som det radikale venstre og de kon-

servative kommer med i deres mindretalsudtalelse i betænkningen. Vi er af den opfattelse, at man forsøger at dramatisere situationen. Vi mener fortsat, at vi i denne lovgivning vil have et vigtigt og et nyttigt instrument til at kunne registrere, hvad der skal ske med vores boliglovgivning fremover. Derfor finder vi dette forslag vigtigt og kan anbefale de af ministeren og flertallet stillede ændringsforslag, og vi kan også anbefale lovforslaget ved dets endelige behandling.

Formanden:

Hvis der er flere ordførere, der ønsker ordet, bedes de melde sig.

Ingomar Petersen (RV):

Ved førstebehandlingen af dette lovforslag udtrykte det radikale venstre store betænkeligheder og udtrykte, at der var gået en registreringsdille hen over edb-teknokraterne i administrationsdepartementet. Under udvalgsarbejdet har vi fået bekræftet denne betænkelighed. Konklusionen i rapporten fra ejendomsudvalgets arbejdsgruppe vedrørende etablering af et bygnings- og boligregister afgivet den 24. januar 1975, som har ligget til grund for ministerens lovforslag, er efter vor formening meget svag, så svag, at det er utroligt, at et folketingsflertal nu vil gennemføre et — godt nok væsentligt reduceret — lovforslag på grundlag af denne konklusion.

Den radikale kamp mod opsætning af skilte på entrédørene har båret frugt, og denne uigenomtænkte teknokratiske idé er udgået ved ministerens ændringsforslag. Det radikale venstre er kommet til den opfattelse, at lovforslaget er komplet overflødigt, hvilket vi sammen med det konservative folkeparti har givet udtryk for i betænkningen, og vi agter at stemme mod lovforslaget ved tredjebehandling.

Det reducerede lovforslag, som venstre — det såkaldte Danmarks liberale parti — nu i et flertal sammen med socialdemokratiet vil gennemtrumfe, vil efter vor formening bevirke, at de folkevalgte vurderingsråd i meget stor udstrækning eller helt bliver erstattet af edb-maskiner, og at den folkelige mulighed for indflydelse bliver uden betydning. I udvalget har vi stillet spørgsmål, om det var tanken at nedlægge vurderingsrådene

[Ingomar Petersen.]

efter registrets oprettelse, samt andre spørgsmål, som jeg senere vil vende tilbage til. Venstre og socialdemokratiet har haft et sådant kissejav med at få dette lovforslag igennem folketinget, at de har ønsket betænkning afgivet, inden spørgsmålene er blevet besvaret fra ministeriet. Først så sent som i dag har jeg hørt, at nu skulle svarene vist være på vej. Det radikale venstre henstiller, at lovforslaget ikke kommer til tredje behandling, før man ved en fornyet udvalgsbehandling har haft lejlighed til at bedømme svarene på de stillede spørgsmål.

I bilag 10 har udvalget udbedt sig oplysninger om den i bilaget nævnte efterkontrol af vurderingsmyndigheder og kommunale instanser. Man har spurgt om vurderingsmyndighedernes og kommunernes kapacitet til at udfylde den store del af de nuværende vurderingsskemaer, som erfaringsmæssigt er mangelfuldt udfyldt eller udfyldt med ikke-korrekte oplysninger, samt hvor lang tid en sådan efterkontrol vil tage.

Ejerne har besvær nok med udfyldelse af de eksisterende ejendomsskemaer, og nu ønsker man flere oplysninger. I ministerens svar til boligudvalget, bilag 13, er der redegjort for tre skitser til udskrift fra bygnings- og boligregistret, ét skema for udlejningsejendomme, ét skema for parcelhuse og ét for landbrugsejendomme. Alene for landbrugsejendomme er der 35 spørgsmål at besvare, og et af spørgsmålene er, om der er elevator. Ja, jeg siger: om der er elevator. Det kan man se i bilag 13. Man får i sandhed noget at glæde sig til, når de nye skemaer bliver udsendt. Så vidt jeg erfarer, skal hele bagsiden nu bruges til spørgsmål, og et nyt skema skal udarbejdes til vurderingsmyndighedernes kommentarer.

Venstre er jo ellers ikke særlig velvilligt indstillet over for at give flere bemyndigelser til ministeren, men mærkværdigvis gør man det gerne i dette lovforslag. Efter vurderingslovens § 38, stk. 3, kan der gives bøder i en størrelsesorden på fra 10 kr. til 200 kr., men nu vil venstre stemme for bøder helt op til 2.000 kr. i henhold til § 11 i denne nye og efter vor formening unødvendige lov. Selv om man gang på gang bedyrer, at nu vil der ikke blive lagt flere udgifter over på kommunerne og derved de kommunale skatteydere, så vil man her vedtage en lov,

som i 1974-priser — og jeg siger udtrykkeligt i 1974-priser — giver en mindsteudgift på 15 mill. kr. plus yderligere udgifter til indkøring i andre registre, foruden de årlige driftsudgifter.

Det ligger formentlig således, at venstre er afgørende for, om dette lovforslag vedtages, hvorefter statsmagten ved tryk på edbanlæggenes klaviatur i samråd med sin administration vil kunne afgøre både, hvad der skal være grundlag, og det endelige resultat. Vi vil komme ind i et samfund, hvor magnetbånd betyder mere end borgermeningen. Er det egentlig venstres politik? Venstres stilling til dette centrale posekiggeri over for den enkelte borger er et typisk eksempel på, at man i skrift og tale priser det nære samfund, men i lovgivning direkte modarbejder dette.

Man havde ellers det indtryk, at venstre ønskede en forenkling af den offentlige administration, med mindre skemapapir og mere meningsfyldte spørgsmål til borgerne, og ønskede at underbygge og styrke et ansvar til de råd, der har mere kontakt med borgeren end det kolde magnetbånd og ministerens pegefinger. Det ville i hvert tilfælde være mere i overensstemmelse med ønsket om at styrke det nære samfunds muligheder. Dette register vil ikke fungere uden en enorm administrativ udbygning. Jeg henstiller på det kraftigste til venstre at tage sin stilling til dette forslag op til nyvurdering mellem anden og tredje behandling, så vi kan undgå en overflødig lovgivning, som den brede befolkning ikke vil kunne forstå nytten af.

Da det radikale venstre er af den opfattelse, at man under ingen omstændigheder har brug for et sådant centralt bygnings- og boligregister, men udmærket kan klare sig med de eksisterende registre i henhold til den nuværende lovgivning, vil vi undlade at stemme for alle stillede ændringsforslag, men stemme imod lovforslaget ved tredje behandling, såfremt det lykkelige, at lovforslaget bliver trukket tilbage af ministeren, ikke skulle ske mellem anden og tredje behandling.

Knier-Andersen (V):

Nu, hvor vi står over for anden behandling af dette forslag til lov om bygnings- og boligregistrering, må vi konstatere, at det har undergået en væsentlig forandring fra

[Knie Andersen.]

dengang vi første gang så det her i denne sal. En meget væsentlig del af forslaget er bortfaldet; det drejer sig om skiltningen, og vi er glade for, at ministeren har kunnet tilslutte sig, at man kunne klare en nødvendig registrering uden anvendelse af skilte. Jeg tror, der er tilfredshed i befolkningen hermed, og jeg tror ikke, der var kommet noget godt ud af, at man havde forsøgt at gennemtvinge en skiltning, uden at der var behov herfor. Venstre var klart imod dette, som jeg allerede sagde under førstebehandling af lovforslaget.

Man kan så spørge, hvad der er tilbage af det forslag, vi nu skal behandle, hvad der begrundes, at man gerne vil gennemføre forslaget, hvad der egentlig er grunden til, at vi skal have en bygnings- og boligregistrering. Er det ikke et forslag om en socialisering? Er det ikke et yderligere register, der skal oprettes? Er det ikke noget kontor-nusseri igen? Er det ikke noget nyt, man vil lave, som der i virkeligheden ikke er behov for, men som bare giver yderligere besvær for den enkelte? Kunne man ikke lige så godt ved hjælp af den gældende lovgivning gennemføre en samling af oplysninger uden at lave dette register?

Svaret er hertil, at det ikke er muligt at samle de oplysninger, man gerne vil have, ved hjælp af den gældende lovgivning og ved hjælp af de gældende bemyndigelser. Det er nødvendigt, at man søger en baggrund for denne samling af oplysninger, og det er nødvendigt, at det sker ved hjælp af en lov.

Hvad vil man da med denne indsamling af oplysninger? Ja, her er der to ting, som er meget væsentlige for hele lovforslaget. Det første er, at vi gerne skulle skaffe et forbedret grundlag for, at man kunne træffe afgørelser på boligområdet. Ja men har man da ikke tilfredsstillende oplysninger på boligområdet? Det har man nok i et vist omfang, men det er ganske nødvendigt at have yderligere oplysninger, så man kan få et forbedret grundlag, når man træffer beslutninger. Det har alt for tit vist sig, at man ikke har været i stand til med tilstrækkelig nøjagtighed at vurdere, f. eks. hvilke resultater gennemførelsen af et påtænkt lovforslag ville give; denne mulighed får man i langt højere grad herved. Netop hr. Ingomar Petersen burde jo bedst af alle vide dette,

for hr. Ingomar Petersen udtalte allerede i forbindelse med behandlingen af forslag til lov om boligbyggeri, den 12. marts 1975, (Folketingstidende 1974-75, 2. samling, sp. 1586), at det inden for den private sektor i realiteten drejer sig om en gennemsnitsforhøjelse på 17 kr. om måneden, og nogle få måneder senere så man hr. Ingomar Petersen anbefale, at der blev lagt loft over nogle stigninger. Vi vidste altså ikke tilstrækkeligt om disse stigninger, og netop en sådan baggrund for at træffe bedre beslutninger er det, vi kan få tilvejebragt på denne måde.

Hvad er det andet, som man kunne få ud af et sådant register? Det er, at man ikke evindelig skal bede folk om de samme oplysninger hele tiden, at man i stedet for kan sammenholde alle de registre, der findes inden for kommunerne, inden for offentlige myndigheder i det hele taget, således at man kan gå ud fra disse oplysninger og ikke blive ved med at spørge borgerne om de samme ting.

Vi ved alle, hvilken fordel det var, da man overgik til på vores selvangivelser at fortrykke de oplysninger, der skulle til på boligskemaet, altså at de forskellige oplysninger f. eks. med hensyn til offentlig vurdering var fortrykt på skemaet, så man ikke skulle lede efter papirerne. Vi ved alle, hvordan man priste dette fremskridt, og nu er det, vi gerne vil have lov til at gennemføre dette også på andre områder. Når man er kommet over perioden med indsamling af data, vil man på lidt længere sigt kunne undgå at spørge borgerne om de samme ting — og jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at dette er rigtigt — der vil ikke blive afkrævet unødvendige oplysninger, man vil altså i videst muligt omfang gøre brug af et fortryk, således at folk ikke behøver at give oplysninger om forhold, hvori der ikke er sket ændringer siden sidst; denne lettelse vil man give befolkningen. Alle, der kender til udfyldning af skemaer, ved, hvor kompliceret det er: hvad var det, man udfyldte med sidste gang, hvad er det korrekte? Derfor er det nødvendigt, at vi finder ud af helt nøjagtigt, hvordan man kan gennemføre dette, så man ikke behøver spørge folk om de samme ting den ene gang efter den anden.

På denne baggrund har venstre fundet det ønskeligt at være med til at gennemføre

[Knie-Andersen.]

denne lovgivning. Vi vil være med til at skabe et bedre beslutningsgrundlag f. eks. i dette folketing, for at man kan lave en bedre, en rigtigere boliglovgivning. Derfor må vi ikke lade os forskrække af de spørgsmål, som er blevet rejst. Hvilken virksomhed ville med rimelighed prøve at træffe beslutninger, hvis man ikke lavede statistik i de enkelte afdelinger? Hvilken virksomhed ville så kunne føre en politik med fornuft? Det er nøjagtig det samme, vi beder om her, nemlig at der skal føres en ensartet registrering, således at værktøjet er i orden, når beslutningerne skal træffes.

Derfor kan venstre gå ind for dette forslag, der er meget ændret i forhold til det, der oprindeligt blev fremsat og var til første behandling.

Der har dog indsneget sig en mindre ting, som ikke skulle have været med i lovforslaget, nemlig det foreslåede § 3, stk. 3, og jeg vil bede ministeren bekræfte, at det ikke vil være nødvendigt at medtage dette udkast til § 3, stk. 3, således at vi ved hjælp af en udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling, som vi hermed gerne vil begære, kan sørge for, at netop dette stykke kommer til at undgå; der skulle ikke være noget behov herfor.

På denne baggrund kan et flertal i venstre gå ind for gennemførelsen af lovforslaget. Der er enkelte i venstres gruppe, der ville stemme anderledes til et enkelt af punkterne, men jeg har motiveret ønskerne for hovedparten af gruppen med hensyn til loven om bygnings- og boligregistrering.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Fremskridtspartiets medlemmer af boligudvalget har deltaget i et kritisk udvalgsarbejde i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag, og vi har stillet en række ændringsforslag her ved anden behandling.

Ændringsforslag nr. 1 går ud på, at ordet „huslejeforhold“ udgår af § 2. Vi finder, at registret, hvis det oprettes, og det ser det jo ud til at der har samlet sig et flertal for, skal bygges op over oplysninger, der i forvejen findes i offentlige registre. Det kan komme til at betyde en væsentlig ulempe, at der også skal samles oplysninger om huslejeforhold, og det undgår man igennem vores ændringsforslag nr. 1.

Vores ændringsforslag nr. 2 går ud på at fjerne den bemyndigelse, som lovforslagets § 2, stk. 2, giver boligministeren. Det er sådan, at § 2, stk. 2, giver ministeren mulighed for i fremtiden at fastsætte regler om registrering af andre oplysninger end dem, der er indeholdt i lovteksten. Der har vi under udvalgsarbejdet spurgt, hvilke andre oplysninger man kunne forestille sig ministeren ønskede registreret, og svaret fra ministeren har lydt, at behovet for yderligere registrering måtte bero på tidens krav. Det er selvfølgelig også et svar, men det er et svar, som vi finder ganske utilfredsstillende; folketinget bør naturligvis ikke give nogen minister en bemyndigelse til at gennemføre regler, som ministeren når som helst måtte finde er nødvendige. Hvis ministeren finder, at det, efter at et register er sat i værk, er nødvendigt at indføre nye oplysninger i registret, oplysninger, som folketinget ikke har haft i tankerne ved vedtagelsen af forslaget, ja, så må ministeren komme til folketinget og få den hjemmel, der skal til. Vi fjerner denne generalfuldmagt i § 2 ved vores ændringsforslag nr. 2.

Vores ændringsforslag nr. 3 til § 2 og nr. 5 sikrer, at dørunumrene, beliggenhedsbetegnelserne, udgår af forslaget. Vi mener, det problem løses bedst ved vedtagelsen af vores ændringsforslag nr. 3 og 5, men hvis disse forslag ikke vedtages, vil vi naturligvis stemme ja til ændringsforslagene nr. 4 og 6, der er fremsat fra anden side.

Dørunummerbetegnelserne er for os et i og for sig ganske rystende eksempel på, hvordan administrationen fuldstændig mister jordforbindelsen i forhold til almindelige mennesker, i forhold til befolkningen, i det lovforberedende arbejde. Det er jo i virkeligheden fantastisk, at administrationens medarbejdere forestiller sig, at der i befolkningen skulle være et ønske om at sætte omkring 2 mill. skilte op på alle entrédøre rundt omkring i landet. Det er jo fantastisk, man forestiller sig et folkeligt krav eller et folkeligt behov for en lovgivning, der indebærer noget i den retning, og det er uheldigt, at ministeren og regeringspartiet ikke i forbindelse med fremsættelsen af forslaget har udøvet den kritik over for administrationen, som i allerhøjeste grad havde været på sin plads ved ønsker som disse her. Nu ser det altså ud til, at der har kunnet samle sig et

[Kjærulff-Schmidt.]

flertal for at få fjernet disse bestemmelser, og det hilser vi naturligvis med glæde.

Vores ændringsforslag nr. 8 går ud på, at § 4 skal ændres sådan, at ikke ejere og lejere, men alene offentlige myndigheder skal meddele oplysninger til registret; det har sammenhæng med det førnævnte forslag om, at huslejeoplysninger ikke skal meddeles. Det er sådan, at hvis det forslag vedtages, vil registret alene komme til at omfatte oplysninger, der i forvejen findes i andre registre rundt omkring hos myndighederne, og der vil så ikke være noget behov for at pålægge ejere og lejere denne oplysningspligt.

I konsekvens heraf har vi stillet ændringsforslag nr. 13 og 14, som indebærer, at straffebestemmelserne, som for øvrigt er ganske urimeligt rigoristiske, udgår.

Hvis fremskridtspartiets ændringsforslag vedtages, vil nogle af de værste anstødssten i loven være ryddet af vejen. Det ligger sådan, at mit parti foruden at stemme for vore egne ændringsforslag også vil støtte alle de øvrige ændringsforslag, idet samtlige 15 ændringsforslag må anses for at være lempelser i forhold til det oprindelige lovforslag.

Poul Schlüter (KF):

Der er ingen grænser for, hvad man kan lave af registre og statistik. Derimod er der nok grænser for, hvilket fornuftigt praktisk udbytte man kan få af dem, og det må man altid spørge om, inden man tilslutter sig oprettelsen af nye registre og statistik o. lign. Det er det, vi har spurgt os selv om, og vi er kommet til det resultat, at vi mener, man kan undvære dette nye foretagende.

Hvis jeg nu sagde, at man overhovedet ikke vil få noget udbytte af det nye register, ville det selvfølgelig være en overdrivelse: det er klart, at dette register i nogle retninger vil kunne bidrage til, at man får nogle oplysninger, som man ellers ikke har været i besiddelse af. Men vi mener, at det, man opnår ved registret, er for lidt sammenholdt med udgifterne og besværet ved at oprette det og vedligeholde det. Vi har i forvejen en række registre, som berører fast ejendom, og vi mener, at disse allerede eksisterende registre udmærket fortsat kan være et grundlag at bygge videre på.

Hvis man nu fulgte hr. Kjærulff-Schmidt og afviklede adkomsten til, at registret også skulle omfatte huslejeforhold, kan jeg i og for sig slet ikke se, hvad man skulle med det, så er det da i hvert fald helt overflødigt, for jeg kan godt se, at på huslejeområdet kunne et sådant register give nogle oplysninger, det indrømmer jeg, men vi tror altså, at man stort set kan skaffe sig det overblik, man har brug for på huslejeområdet, uden dette kæmpekartotek.

Ud fra disse synspunkter har vi samme opfattelse som det radikale venstre og kan ikke anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Arne Bjerregaard (KrF):

Det er meget beklageligt, at man ønsker at gennemføre en registrering af boligmassen uden at turde gennemføre registreringen fuldt ud. Forudsætningen for en registrering og en planlægningsstatistik er selvfølgelig, at man må kombinere personer og boliger entydigt og med så stor sikkerhed som muligt. Men når vi ved, at det nu kommer til at bygge på CPR-registret, og vi ved, at vi dér har en fejlprocent i mangfoldige byer, som ligger oppe på 10 til 20, må vi notere, at denne registrering ikke har nogen mulighed for at fungere efter den hensigt, som man vel må have med en sådan registrering. Vi kan jo notere, at de radikale med hr. Ingomar Petersen i spidsen har ført en hetz imod en skiltning af lejlighederne, at det var overgreb imod den private ejendomsret. Det kan jo immervæk diskuteres, hvor vidt det offentlige skal gå med hensyn til at påføre beboerne ulemper som det at få et skilt sat på sin dør. I mangfoldige kommuner, hvor man ikke har de store lejeboliger, har vi allerede den nødvendige skiltning sat på. Det er sådan set kun i udlejningsejendomme, hvor de kommer til at mangle.

Men det er beklageligt at måtte konstatere, at man ikke, når det offentlige betaler, tør bede folket om tilladelse til at sætte et mærke på bopælen, og nok en gang synes det, som om folketingets flertal viser større respekt for menneskets ejendom end for mennesket i ejendommen, som det såmænd har vist ved så mange lejligheder. En, der i alt fald er ganske godt kendt med administration, har udtalt: en nummerering uden skiltning bør man i alt fald forså vidt som borgere som kommuner for. Efter det, der er

[Arns Ejerregaard.]

blevet tilbage af det oprindelige forslag, var det mest rimelige vel, at ministeren trak dette amputerede lovforslag tilbage, fordi det ingen chancer har for at komme til at virke efter det, som vel var den egentlige hensigt med det.

Med hensyn til ændringsforslagene må vi sige, at om end vi var positive over for lovforslaget til at begynde med, så er vi over for de smuler, der nu er tilbage, absolut ikke positive. Vi ønsker ikke at have lod og del i dette lovforslag, og derfor vil vi undlade at stemme for de første otte ændringsforslag, men vil stemme for de sidste. Vi mener ikke, det er rimeligt, at flere end højst nødvendigt har adgang til registret, og endvidere mener vi, det må være ganske urimeligt, at man skal kunne straffe dem, der ikke vil give de oplysninger, som det offentlige kan kræve i henhold til sådan en lov, som ingen funktionsmulighed har. Derfor ønsker vi også at stemme for de af fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, således at man ikke kan straffe dem, der ikke giver de oplysninger til noget, som man mener man i forvejen ved er ganske u hensigtsmæssigt.

Kaj Hansen (DKP):

Da jeg første gang så dette lovforslag og kunne se, at det indeholdt nogle praktiske ting med hensyn til at få oprettet en god statistik over boliger i dette land, tænkte jeg: det kan der ikke være ret meget politik i, men den opfattelse har jeg fået revideret dels i udvalget, dels efter at have hørt denne debat. Det er dog formidabelt, hvad man kan få ud af det: både hr. Ingomar Petersen og hr. Poul Schlüter har et CPR-nummer, og det er meget personligt, men at en lejlighed skulle have et nummer, er helt forfærdeligt. At nogen kan se et forhold i noget sådant, fatter jeg ikke; der må ligge andre ting bagved.

Hr. Ingomar Petersen vil åbenbart hellere arbejde i blinde, når man laver boliglovgivning, som dengang man gennemførte den omkostningsbestemte leje, hvor den radikale ordfører sagde, at det kun bliver beskedne huslejeforhøjelser. Jeg kan forstå, at man gerne vil fortsætte ad den vej. Når kommunisterne gerne vil være med til at gennemføre en lovgivning af denne art, er det, for at folketinget skal have det bedst

mulige grundlag at give love på, og det grundlag kan jo netop tilvejebringes igennem en bygnings- og boligregistrering, hvor der også gives besked om huslejernes størrelse, boligernes indretning osv. osv.

Hvad er det for et posekiggeri, hr. Ingomar Petersen taler om? Er det registreringen af de store huslejeforhøjelser, man ikke ønsker? Så kan jeg betro hr. Ingomar Petersen, at der ikke er nogen lejere i dette land, der har noget imod at oplyse, hvor meget de er sat op i husleje, tværtimod vil de gerne bringe det til folketingets kundskab.

Jeg må også sige, at den debat, vi har haft om det stakkels nummer, som skulle være på hver lejlighed, var en større sag værdig. Nu kan jeg forstå, at de radikale endelig har fundet en mærkesag; hvis de så også kunne finde en politik, ville det være godt, for den mangler totalt i den mærkesag, som de her har overdimensioneret i en sådan grad, at man faktisk skal mange år tilbage i tiden for at se en praktisk foranstaltning være udsat for en sådan hetzagtig modkampagne som den, man her har mødt.

Vi er tilhængere af lovforslaget, som det blev fremsat fra ministerens side, og det betyder, at vi må stemme imod praktisk taget alle de ændringsforslag, der er stillet; der er et par undtagelser. Hvordan det går, ved vi jo ikke, men hvis dette lovforslag bliver maltrakteret på en sådan måde, at loven faktisk ikke bliver i stand til at opfylde sit formål, må vi overveje, om vi kan tage et medansvar for det. Jeg beklager faktisk, at man her, hvor der var chance for folketinget for at tilvejebringe en virkelig god statistik, som kunne bruges ved boliglovgivning, ved fastsættelse af boligsikring og mange andre ting, at det vil man ikke være med til. Der er en del, der vil fortsætte arbejdet i blinde, men det bærer visse dele af lovgivningen jo også præg af.

Arnfast (CD):

Centrum-demokraterne har fra første færd betragtet dette lovforslag som ren og skær teknik, en praktisk og måske rationel registreringsordning, mest til glæde for statistikere og dermed altså også for os som lovgivere og rent praktisk til glæde for postbude og andre, som skal finde frem til adressater i et stort hus. De 10-12 medlemmer, der overværede førstebehandlingen en sen eftermid-

[Årnfest.]

dag her i salen, vil antagelig endnu kunne erindre ordvekslingen om højresnoede og venstresnoede trappers indflydelse på lejligheders og entrédøres placering, en af de morsomste debatter i år, men det er jo blevet langt alvorligere siden hen: det er blevet en politisk sag og et stridspunkt. Der har måttet udarbejdes adskillige betænkningssudkast, og vi har nu fået en mindretalsudtalelse fra det konservative folkeparti og det radikale venstre, der, som det fremgår af debatten, ikke kan medvirke til lovforslagets gennemførelse. Motiveringen: at der findes registre nok til at skaffe de ønskede oplysninger, har tilslutning fra en del af centrum-demokraternes gruppe, navnlig den del, der har en betydelig kommunal erfaring bag sig.

Af samme grund kan centrum-demokraterne som parti ikke gå ind for dette lovforslag, som det antagelig kommer til at se ud med de ændringsforslag, et flertal har fremsat sammen med boligministeren. Flere medlemmer af centrum-demokraternes gruppe vil altså undlade at stemme for de stillede ændringsforslag.

Personlig betragter jeg stadig væk emnet som teknik, og jeg er ikke betænkelig ved de centrale registres mulighed for eventuelt at udmyndiggøre nogen, som det siges i mindretallets udtalelse. Jeg kan heller ikke se, at det skulle kunne støde nogen, om der kom et nummer på entré- og værelsesdøre, tværtimod kunne det måske medvirke til, at vi en dag ikke behøvede at sætte navne på dørene og derigennem sikre privatlivets fred yderligere. Men når ministeren nu har sikret sig flertal for en ny affatning af § 3, skal jeg da gerne undlade at stemme for den oprindelige paragraf.

Jeg skal til slut meddele, at jeg vil stemme for ved lovforslagets tredje behandling.

Wilhelm (VS):

Der står i betænkningen, at et mindretal bestående af kristeligt folkeparti, centrum-demokraterne og venstresocialisterne vil redegøre for dets stilling ved anden behandling af lovforslaget, og det er jo nok lidt af en tilsnigelse, for det er ikke ét sammentømret mindretal med én stilling, som det nok vil fremgå. Det, der er sket — går jeg ud fra

også for de andre partier, i hvert fald for os — er, at efter at man i månedsvis har behandlet denne sag og vi havde gjort vores stilling op, bliver der ved tredje eller fjerde betænkningssudkast, og efter at det hele faktisk er afgjort og anden behandling er sat på dagsordenen osv., ændret fundamentalt ved det på det punkt med skiltningen, hvor der i forvejen var konstateret et flertal. Det bliver nu ændret, og der kommer flere ændringsforslag, der er en konsekvens af det, og med de tidsfrister — og det var minutter og sekunder, det drejede sig om i fredags, samtidig med at vi havde ordførerskaber hernede osv. — var vi selvfølgelig ikke i stand til øjeblikkelig i betænkningen at fastlægge vores stilling til disse spørgsmål. Det skal jeg beklage, men jeg synes, det er arbejdsformen i boligudvalget, som det falder tilbage på.

Men vi skulle altså redegøre for det her ved anden behandling, og jeg kan sige, at VS går ind for det, der var intentionerne med det oprindelige lovforslag: vi betragter det heller ikke som nogen stor og epokegørende ting, men som en rent praktisk foranstaltning. Der er et behov for en registrering, der ikke bare samler de ting, som er tilgængelige i andre registre, men som især kommer med supplerende oplysninger; man kan bare erindre om det, som hr. Kaj Hansen nævnte: den totale uvidenhed eller i hvert fald foregivne uvidenhed om, hvad den omkostningsbestemte husleje, som fem partier indførte her sidste år, ville betyde. Den forudsigelse var måske ikke blevet meget sikrere af en registrering — det ligger ikke i selve registreringen, at den var blevet sikrere — men alene det at have en huslejer registrering havde måske dog gjort det muligt løbende at få ikke alle de tåbelige skænderier om, hvad virkningerne egentlig var blevet af boligforliget, men nogle facts om, hvad virkningerne var blevet. Som bekendt tog det måneder at fremskaffe bare en stikprøveundersøgelse omfattende knap nok 6.000 af landets over 700.000 lejligheder for at få et indtryk af, hvad disse huslejeforhøvelser havde betydet.

Vi kunne også tage ejerlejlighedsforliget her for et par måneder siden. Der er ingen djævel, der ved, hvordan det vil gå med det. Der er ingen af de hidtidige opgørelser foretaget af Danmarks Statistik, der gør os i

[Wilhelm.]

stand til præcis at sige, i hvilket tempo det vil ske og til hvilke priser. Den slags opgørelser laves ganske enkelt ikke, som det hidtil er foregået, og det er også en af de ting, der er stort behov for. Det er ikke, fordi vi tror, at den reaktionære politik på boligområdet i sig selv ville blive ændret af, at man fik disse efterundersøgelser, men det ville dog være værdifuldt, at man ikke i den grad kunne binde folk disse historier på ærmerne længere om, hvor lidt det har betydet, og hvor lidt slemt det har været, når de har mærket på deres krop, at det er ganske anderledes.

Vi er i konsekvens heraf imod de forringelser, det tilbagetog, der er foretaget i de sidste minutter af disse mange måneders udvalgsbehandling, og det betyder, at vi er imod hele den første lange stribe af ændringsforslag.

Vi er også imod den stribe af ændringsforslag — 3 stykker er det vist — der har at gøre med at indskrænke adgangen til disse oplysninger. Det kan lyde meget besnørende, at det kun er offentlige myndigheder og koncessionerede virksomheder, men så vidt vi kan se, har man også dér en risiko for, at man forhindrer, at beboerforeninger og lejerorganisationer kan kræve adgang til de oplysninger, der ligger ikke bare på deres eget lille område, hvor de måske kan blive bedømt som part i sagen efter en partsøfentlighedsbetragtning, men også på mere landsdækkende områder, hvis de ønsker at lave analyser af, hvad der egentlig sker f. eks. på huslejudviklingen. Vi er altså imod de indskrænkninger, der ligger dér, og kan derfor kun stemme for de par ændringsforslag, der er rent tekniske konsekvensændringer, og derudover for nr. 7, og som går ud på, at man ikke længere vil pålægge lejerne den helt urealistiske pligt at skulle komme med oplysninger, som de meget ofte ikke engang har selv.

Boligministeren (*Helge Nielsen*):

Som flere ordførere har været inde på, har dette ved førstebehandlingen ret så uskyldige lovforslag haft en hård skæbne og en vanskelig gang igennem udvalget, og flertallet har svinget fra dag til dag og fra sag til sag på de forskellige punkter i lovforslaget, men der er altså nu kommet et resultat

ud af det. Jeg vil gerne indledningsvis sige, at jeg synes, lovforslaget ser bedre ud nu, end det kommer til at se ud, når det bliver færdig lov. Men jeg vil også gerne bekræfte ikke mindst over for hr. Arne Bjerregaard og andre, der har været inde på denne side af sagen, at når jeg ikke trækker dette lovforslag tilbage, er det, fordi både Danmarks Statistik, kommunerne og administrationsdepartementet er glad for at få det, de nu får. De ville hellere have haft det oprindelige, hvad jeg da kan være meget enig med hr. Arne Bjerregaard i. Men disse organisationer og institutioner, som skal anvende registeret, er altså tilfreds med det, der her er blevet resultatet.

Jeg vil godt til hr. Ingomar Petersen sige, at den radikale holdning undrer mig såre, når man tænker på, at det radikale venstre gang på gang har krævet arbejdet med samordning af skatter og sociale ydelser fremskynnet, senest under debatten om boligsikringen i sidste uge. Hvis det radikale venstre på ny og med rette fremhæver, at sådanne revisioner vil være nyttige, og at det lovmodelarbejde, der er i gang, kunne anvendes til belysning af virkningerne af de foreslåede regler, så forstår jeg ikke et hak af den radikale ordførers bemærkninger her.

Det er jo en kendsgerning, at en sådan lovmodel kun kan gennemføres med et realistisk befolkningsgrundlag, hvorpå de foreslåede ændringer kan prøves, og her hvor vi taler om boligsikring, må man jo kende huslejen og indkomsten hos befolkningsgrundlaget, for at de resultater, der kan aflæses, kan have værdi. Ikke mindst derfor forekommer det mig helt uforståeligt, at det radikale venstre vil modsætte sig gennemførelsen af en bygnings- og boligregistrering, der vil være et virkelig nyttigt hjælpemiddel til løsning af den opgave, som det radikale venstre prioriterer så højt. Men det er måske et udtryk for, at det radikale venstre prioriterer denne opgave lavere, end man tidligere har gjort. Man giver os i hvert fald ikke instrumenterne til at klare de opgaver, som man ønsker at pålægge os.

Det radikale venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget har i betænkningen henvist til, at administrationsdepartementet på et møde den 24. august 1972 tilkendegav, at der efter dets opfattelse ikke var behov for et principielt

[Boligministeren.]

nyt centralt ejendomsregister, men at man ønskede en effektivisering af anvendelsen af ejendomsdata og tog udgangspunkt i det edb-ejendomsregister, der var etableret i kommunerne som afløsning for amtstuernes oppebørselsvirksomhed. Dertil vil jeg gerne bemærke følgende:

Der er ikke modstrid imellem den citerede udtalelse fra administrationsdepartementet og det fremsatte forslag til lov om bygnings- og boligregistrering. Administrationsdepartementet mente, at man ikke behøvede at oprette et principielt nyt centralt statsligt ejendomsregister, men kunne bygge på manuelle registreringer i matrikel- og tingbøger og desuden optage skelpunktskoordinater og andre nye ejendomsdata.

Administrationsdepartementets henstilling i 1972 blev fulgt. Bygnings- og boligregisteret oprettes ikke som et nyt register, men som en udvidelse af det bestående kommunale ejendomsregister og indeholder oplysninger, der som hovedregel tidligere er indsamlet, men som hidtil ikke har været systematisk registreret og ajourført.

Hertil kommer, at registrering af boligtekniske oplysninger med henblik på automatisk produktion af boligstatistik nu er kommet ind i billedet. Dette fremgår med tydelighed af bemærkningerne til lovforslaget, hvor det er anført, at bygnings- og boligregisteret organiseres som en udvidelse af det kommunale ejendomsregister, og at registerets bygningsoplysninger og visse boligoplysninger vil blive kombineret med ejendomsregisterets oplysninger, såsom ejeres adresse, navn, beskatningsforhold m. v.

Jeg kan således kun beklage, at bemærkningerne til lovforslaget ikke er blevet læst tilstrækkeligt af hr. Ingomar Petersen og af det konservative folkepartis medlemmer af udvalget.

Jeg vil også gerne fremhæve, at ejendomsdataudvalget, der blev nedsat i 1973, fik til opgave dels at fremme samordningen mellem bestående registre, dels at fremme den bredest mulige anvendelse af registre, der er indeholdt i ejendomsdata, og på denne baggrund foreslog ejendomsdataudvalget at udvide det eksisterende ejendomsregisters indhold og anvendelighed. I naturlig forlængelse heraf blev det foreslået at etablere bygnings- og boligregisteret som en

udbygning af det kommunale ejendomsregister.

Jeg må altså konkludere med hensyn til de radikales og de konservatives bemærkninger i betænkningen, at de pågældende medlemmers argumentation for ikke at ville medvirke til gennemførelsen af lovforslaget i hvert fald i dette forhold er baseret på et galt grundlag.

Jeg vil også godt sige til de bemærkninger, hr. Ingomar Petersen gjorde, og den skrækkampagne eller hetz, som hr. Ingomar Petersen her igen førte imod denne lovgivning, at hvis man havde læst de artikler, som hr. Ingomar Petersen underholdt pressen med på et meget tidligt tidspunkt og i hvert fald på et så tidligt tidspunkt, at hr. Ingomar Petersen ikke havde nået at få læst, hvad det drejede sig om, er det klart, at det ikke er saglige oplysninger, der er tale om. Med formandens tilladelse vil jeg citere fra en artikel, som hr. Ingomar Petersen har begjort i Erhvervsbladet den 11. marts 1976, og som er gengivet i en række dagblade.

Deri siger hr. Ingomar Petersen, at der skal opsættes et skilt på hver eneste entrédør i dette land, og at dette skilt skal have et nummer, som skal opbygges med en vejkode på 4 cifre, et husnummer på 3 cifre, et bogstav på 1 ciffer, en lejlighedsbetegnelse på 2 cifre og et nummer på 3 cifre. Det vil betyde, at der skal fabrikeres og opsættes over 2 millioner forskellige skilte. Videre siger hr. Ingomar Petersen i denne artikel, at et sådant enkelt skilt ikke kan købes og opsættes for under 40-50 kr. pr. stk. Husejerne skal betale og i næste omgang lejerne. Det bliver en ekstra skilteskat på mindst 100 mill. kr.

Jeg håber, at hr. Ingomar Petersen her fra talerstolen vil dementere de oplysninger, hr. Ingomar Petersen har underholdt den danske befolkning med i disse helt usaglige, hetzagtige artikler i den tid, hvor man tog stilling. Hensigten var vel at gøre andre partier i dette folketing bange, hvad også er lykkedes.

Over for hr. Knie-Andersen vil jeg bekræfte, at de oplysninger, der ikke vil være nødvendige, vil der naturligvis heller ikke blive bedt om, og jeg vil sige som en generel betragtning, at jeg er enig med hr. Knie-Andersen i, at det, der er formålet, er lettel-

[Boligministeren.]

ser og besparelser. Der er tale om at få noget mere effektiv oplysning, som boligudvalget og folketinget kan have behov for, når der skal tages stilling til de forskellige lovforslag.

Jeg vil da også godt understrege, at kommunernes holdning til dette lovforslag — det er ikke mindst kommunerne, der skal anvende det — naturligvis har betydning.

Jeg er enig med hr. Knie-Andersen i den mindre korrektion, der ligger i at fjerne § 3, stk. 3, og er klar til at foretage dette under det udvalgsarbejde, som skal ske mellem anden og tredje behandling.

Jeg har forstået, at hr. Ingomar Petersen mener, at den bemyndigelse, der ligger i § 3, stk. 2, også ligger i den nye § 3, stk. 2, således at det ikke er nogen realitetsændring, der her er tale om.

Til hr. Kjærulff-Schmidt har jeg kun den enkelte bemærkning, at det er fantastisk at høre fremskridtspartiets ordfører her ved anden behandling, når man endnu kan mindes, hvad fremskridtspartiets ordfører sagde ved første behandling. Der er vel en forskel, så det batter, og det var, som om det var to forskellige partier, der her talte.

Hr. Poul Schlüter sagde, at man kunne jo spørge sig selv om nytten. Ja, det kan man da godt, og så får man selvfølgelig et svar, man selv bestemmer, men man kunne jo også nogle gange spørge andre, f. eks. kommunerne, og spørge, hvad det er, vi sparer i udgifter, og hvad det er, vi sparer af besvær, hvilke besparelser, hvilke lettelser og hvilken effektivitet der kommer ud af dette her. Jeg er helt enig i hr. Knie-Andersens betragtninger på dette område.

Jeg vil til slut sige til hr. Wilhjelms, at jeg er da enig i, at det er afgørende at få så mange oplysninger som overhovedet muligt for at kunne tage saglig stilling til disse ting ikke mindst inden for boligområdet, så man kan få de nødvendige beregninger, der skal ligge til folketinget, og som vi jo hidtil har manglet, når vi skulle tage stilling til spørgsmålene.

Ingomar Petersen (RV):

Jeg vil gerne sige til boligministeren, at dette bygnings- og boligregister har ikke noget som helst med en samordning mellem sociale ydelser og huslejer og skatter at gø-

re. Det, man har brug for dér, er et rent statistisk grundlag, og det grundlag har man for så vidt ude i kommunerne.

Med hensyn til det omtalte nummersystem vil jeg sådan set henvise til rapporten fra arbejdsgruppen side 27. Det er virkelig meningen, at der skal indføres et nummer-system, som får indbygget en vejkode med 4 cifre og husnummer og bogstaver, fordi man må lægge vejkode fast, således at der ikke ændres ved ændringer i vejnavnet. Det er altså det nummer, som for så vidt hver lejlighed i dette land skal have, for at man nærmere kan præcisere dem.

Det, der er tale om, er selve skiltet, altså lejlighedsbetegnelsen, det er det skilt, som skal sidde på entrédøren, og hver eneste lejlighed skal have et sådant stort registreringsnummer. Så siger hr. Knie-Andersen, at man ved ikke nok om at lave boliglovgivning. Det er jo ikke korrekt, for de oplysninger, man egentlig har brug for, findes i allerede eksisterende registre, og det har man også i sin tid fra administrationsdepartementet indrømmet at de gjorde. Det er et spørgsmål om at benytte de eksisterende registre sammen med de bemyndigelser, som nu ikke finansministeren, men skatte- og afgiftsministeren har.

Det er korrekt, at man under udvalgsarbejdet med boliglovgivning har stillet mange spørgsmål, som det kunne være vanskeligt at få besvaret ret hurtigt for at blive færdig med lovgivningen, men det er jo egentlig mærkværdigt, at man ikke fra ministeriets side, inden man fremsætter lovforslag, indhenter de oplysninger i kommunal regie, som man ved, eller burde vide, man havde brug for for at lave den rigtige lovgivning.

Det, vi er betænkelige ved fra radikal side, er virkelig at få oparbejdet et sådant centralt edb-register, hvor man kører husleje, bolig, det enkelte værelse med CPR-numre, med selvangivelse ind i ét stort system. Det vil vi kalde posekiggeri fra samfundets side. Når de mennesker, som har kommunal erfaring, ved, hvilke oplysninger man ude i det kommunale har til det, så burde man lytte mere efter disse.

Hvis man virkelig vil lave dette alt omfattende bygnings- og boligregister for at finde ud af fremtidige boligsikringsydelser, så undrer det mig endnu mere, at venstre vil

[Ingomar Petersen.]

gå med til det, for principielt mener jeg, at venstre egentlig går imod disse ydelser. Det er også et administrationsapparat uden lige, vi har fået opbygget. Jeg mener, at det principielle i det må være, at vi når frem til et fornuftigt huslejeniveau i dette land, uden at vi skal til at udbetale boligsikring, og de ting, hvormed man skal hjælpe den svageste del af befolkningen, kan nok klares på en meget mere forenklet måde end den, vi har i dag.

Og så undrer det mig meget, at hr. Arne Bjerregaard fra kristeligt folkeparti her står og beklager, at skiltningen er sløjfet. Jeg kunne ikke få andet indtryk af hr. Arne Bjerregaards ordførertale, end at han egentlig var mest stemt for det af ministeren i sin tid fremsatte forslag med skiltningen, og jeg vil da egentlig godt spørge hr. Arne Bjerregaard, om han agter at genfremsætte ministerens oprindelige forslag for at få skiltningen indført i dette land.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg agter ikke at fremsætte noget ændringsforslag til tredje behandling af dette amputerede lovforslag, som kommer til at foreligge efter behandlingen her, men jeg står ved, hvad jeg har sagt, at det er uhenigtsmæssigt at gennemføre en registrering uden at få denne skiltning. Om det er hensigtsmæssigt med denne registrering, har jeg sådan set aldrig udtalt mig om, men skal vi have den, må vi nødvendigvis have en ordentlig markering af, hvor de enkelte lejligheder er i systemet.

Så vil jeg da gerne, nu jeg er her, spørge boligministeren, som sagde, at kommunerne er tilfredse — ja, det er vel så som så: kan man bruge et register med en fejlprocent på op til 20 og måske derover til at erstatte de tidligere skemaer, som vi hentede oplysninger ind på? Og tør ministeren bygge fremtidige lovgivninger på så mangelfulde oplysninger som dem, der vil fremkomme, når vi har så stor en fejlprocent?

Boligministeren (Helge Nielsen):

Til hr. Arne Bjerregaard vil jeg sige, at jeg tror heller ikke, jeg sagde, at kommunerne var tilfredse, uden at jeg dryppede lidt malurt i bægeret. Jeg sagde, at de havde været mere tilfredse, hvis de havde

fået skiltningen, og også Danmarks Statistik havde været mere tilfredse, hvis de havde fået skiltningen, men det, jeg gav udtryk for, var, at de hellere vil leve med denne lovgivning uden skiltningen end slet ikke få loven, for det havde været dårligere for dem. Derfor udtrykker de tilfredshed med, at det dog lykkedes at komme igennem på dette lidt begrænsede grundlag.

Det er vor opfattelse, og den tror jeg også deles af andre, at man ved hjælp af dette lovinitiativ kan komme fejlprocenten bedre til livs, og jeg ved, at man fra de forskellige myndigheders side vil bestræbe sig på at få nedsat den fejlprocent, der har været tale om, og som hr. Arne Bjerregaard her nævner.

Til hr. Ingomar Petersen vil jeg først sige, at det er ikke korrekt, når hr. Ingomar Petersen siger, at der ikke er brug for dette til det grundlæggende arbejde som samordningen af sociale udgifter og skatter. Det er jo simpelt hen ukorrekt. Og så vil jeg godt spørge, om det, hr. Ingomar Petersen her var lidt inde på med skiltningen, var en klar indrømmelse af, at det, der blev skrevet i Erhvervsbladet, var urigtigt, at det var bevidst eller ubevidst urigtigt, det, hr. Ingomar Petersen skriver i Erhvervsbladet.

Jeg skal ikke citere, men hr. Ingomar Petersen siger, at der skal opsættes et skilt på hver eneste entrédør, og så kommer der, hvad der skal være.

Jeg beder hr. Ingomar Petersen om herfra endnu en gang at svare på, om det ikke var forkert vejledning af borgerne, og at det, der var tale om, hvis hr. Ingomar Petersen havde læst betænkningen, var et skilt, hvor der stod enten 1-2 eller 1-3, altså et skilt med højst to tal på og en streg, og ikke, som hr. Ingomar Petersen talte om, skilte til 40-50 kr. stykket, ikke en udgift til 100 mill. kr., men en meget, meget mindre og minimal udgift.

(Kort bemærkning).

Ingomar Petersen (RV):

Begrundelsen for skiltningen på entrédørene har været, at de mennesker, som boede i de enkelte lejligheder, skulle være klare over, hvilket registreringsnummer de havde.

Nu vil man ikke sætte skilte op, men man vil tilsende hver eneste lejer i dette land en skrivelse om — og det skal være kommuner-

[Ingomar Petersen.]

ne, der skal gøre det — hvilket registreringsnummer de har, og så kan man jo se, om de kan huske dette registreringsnummer. På dette registreringsnummer skal stå alle de betegnelser, som er nævnt i betænkningen på side 27, også vejkode, husnummer, bogstav, lejlighedsbetegnelse, etage og nummer.

Af hensyn til postvæsenet er det da korrekt, at man kan nøjes med at sætte selve lejlighedsbetegnelsen op på entrédøren, men meningen var, at kommunerne selvstændigt skulle bestemme, hvordan og hvorledes dette skilt skulle være i situationen. Man har fået svar fra ministeriet om, at sådan et skilt kunne sættes op for 3 kr. Alle, som kender en lille smule til, hvad arbejdslønnen er i dette land, og hvad det koster at finde ud af, hvor skiltet egentlig skal sidde, er klare over, at det ikke kan lade sig gøre. Det korrekte beløb er et beløb på 40-50 kr. pr. skilt, inden de er sat op.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Må jeg forstå på hr. Ingomar Petersens seneste indlæg, at hr. Ingomar Petersen indrømmer, at han har vildledt befolkningen ved at fortælle, at der skal sættes et skilt op med så mange numre og til den pris, der er tale om, eller vil hr. Ingomar Petersen stadig væk påstå det forkerte?

Og så synes jeg ikke, hr. Ingomar Petersen skal fortsætte med ligesom at gøre folketinget klart, at hr. Ingomar Petersen ikke helt endnu har læst betænkningen.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Da ministeren har blandet spørgsmålet om dette med samordningen ind i diskussionen, skal jeg kun herfra sige, at selvfølgelig er det ikke en nødvendig forudsætning, at man får skilte på de enkelte lejligheder, men derimod er det en nødvendig forudsætning, at man får oplysninger.

(Kort bemærkning).

Ingomar Petersen (RV):

Jeg vil sige, at jeg har ikke vildledt befolkningen, tværtimod har jeg vejledt befolkningen og boligministeren, og han er også blevet vejledt så meget, at forslaget om skilte er blevet trukket tilbage.

Boligministeren (Helge Nielsen):

Jeg håber, at hr. Bernhard Baunsgaard helt har hørt efter, hvad jeg sagde: at registeret var nødvendigt. Jeg har ikke sagt, at skiltene var nødvendige for at få de oplysninger, som ikke mindst hr. Bernhard Baunsgaard har været meget opsat på at få. Men registeret er nødvendigt, og det var det, jeg gav udtryk for.

Jeg tager det seneste indlæg fra hr. Ingomar Petersen som en klar indrømmelse af, at han har vildledt befolkningen, bevidst eller ubevidst. Efterhånden er jeg ved at tro, det er bevidst.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1

forkastedes med 83 stemmer mod 16; 18 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2

forkastedes med 82 stemmer mod 23; 24 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3

forkastedes med 84 stemmer mod 20; 24 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 4, § 2, således ændret, og ændringsforslag nr. 6 om en ny affattelse af § 3

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes ved, at

§ 3 i den nye affattelse *vedtoges* med 84 stemmer mod 21; 24 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 8

forkastedes med 87 stemmer mod 16; 25 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 7, § 4, således ændret, og § 5

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 om, at § 6 udgår, *vedtoges* uden afstemning, hvorved § 6 betragtedes som forkastet.

Ændringsforslag nr. 10 om, at § 7 udgår, vedtoges uden afstemning, hvorved § 7 betragtedes som forkastet.

Ændringsforslag nr. 11, § 8, således ændret, § 9 og ændringsforslag nr. 12 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13 forkastedes ved, at § 10 i den ændrede affattelse vedtoges med 85 stemmer mod 29; 15 medlemmer stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 14 forkastedes ved, at § 11 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 15, § 12, således ændret, og § 13 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov for Færøerne om invalidepension m. v. (Ændringer som følge af invalideforsikringsrettens og invalideforsikringsfondens ophævelse m. v.).

(Lovforslag nr. 230. Fremsat 17/3 76. Første behandling 19/3 76).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling satte til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om kortlægning og prioritering af relevante arealindvindingsarbejder. (Beredskabsplan for arealindvinding) [af Hovmand m. fl.].

(Andre selvst. forslag nr. LXX. Fremsat 9/3 76).

Forslaget satte til forhandling.

Miljøministeren (Helge Nielsen):

Det forslag, venstre her har fremsat, går ud på at få tilvejebragt en kortlægning og en prioritering af relevante arealindvindingsarbejder på fastlandet og ved kystområder, en såkaldt beredskabsplan for arealindvinding. Det fremgår, at forslaget alene tilsigter at få eventuelle arealindvindingsarbejder overvejet ud fra alle de samfundsmæssige hensyn, der gør sig gældende på området.

Baggrunden for forslaget er ifølge bemærkningerne de seneste årtiers stigende forbrug af jord til andre formål end landbrug, og forslagsstillerne peger her især på forbruget af jord til byudvikling.

Der foreligger ikke nøjagtige opgørelser over, hvor store arealer der inddrages til bebyggelsesformål, men skønsmæssigt kan dette tal formentlig sættes til 4.000-5.000 ha årlig gennem de sidste 10-15 år. Ifølge Danmarks Statistiks årlige opgørelser er det dyrkede landbrugsareal fra 1960 til 1974 reduceret noget mere, nemlig med ca. 13.500 ha pr. år.

En del af forklaringen på denne forskel er, at en del mindre god landbrugsjord er blevet tilplantet med skov eller gået ud af drift. Der er ikke tegn på, at inddragelsen af arealer til byformål o. lign. vil få større omfang i de kommende år end i de sidste 10 år, snarere tværtimod. Den stærke stigning i arealforbruget pr. bolig, som har gjort sig gældende i 1960'erne, vil formentlig blive afdæmpet som følge af den økonomiske situation og nødvendigheden af at spare på areal- og energiresourcer. Endvidere vil bygge- og anlægsaktiviteten næppe få et omfang, som i sig selv medfører et større arealforbrug.

Af de samme årsager må arealforbruget til vejbyggeri påregnes at blive mindre, og for sommerhusbebyggelsens vedkommende